

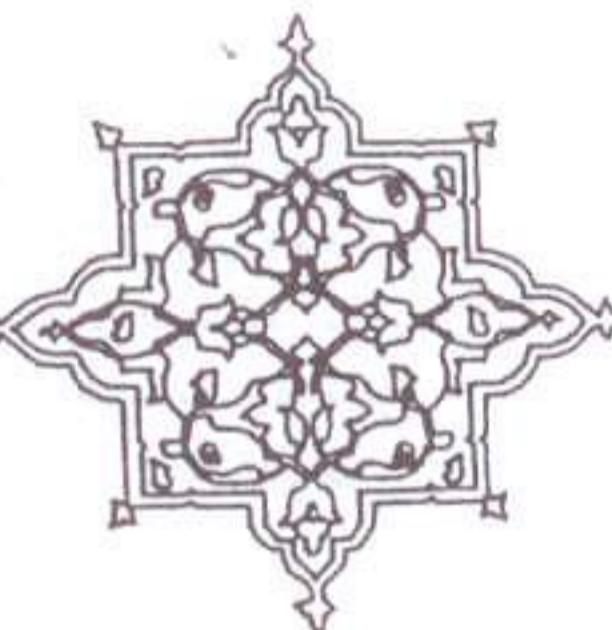

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم تحقیقات و فناوری

تاریخ:

شماره:

پیوست:

آیین نامه ارزیابی درونی در گروه های آموزشی دانشگاه ها

و

گروه های پژوهشی وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری «ار.د.گ»

مقدمه

با توجه به هدفها و سیاست های وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به منظور ارتقای کیفیت نظام آموزش عالی و فراهم آوردن بستر و شرایط لازم برای مشارکت هرچه بیشتر اعضای هیأت علمی و محققان در بهبود کیفیت آموزشی، پژوهشی و عرضه خدمات تخصصی در جهت توسعه کشور، ارزیابی درونی در گروه های آموزشی / پژوهشی، که بعد از این به اختصار «ار.د.گ» نامیده می شود، در گروه های آموزشی / پژوهشی منتخب با همکاری سازمان سنجش آموزش کشور اجرا می شود. چنانچه ار.د.گ در گروه های آموزشی یک رشته در دانشگاه های کشور یا گروه های پژوهشی مؤسسات پژوهشی وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری انجام شود، زمینه مناسب برای انجام ارزیابی بروند و سپس اعتبارسنجی فراهم خواهد شد.

ماده ۱ - تعاریف

- ۱- دانشگاه: کلیه دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی دولتی - غیر دولتی تابع ضوابط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
- ۲- سازمان: سازمان سنجش آموزش کشور
- ۳- گروه آموزشی: کوچکترین واحد سازمانی آموزش عالی است که در یک رشته تخصصی برای آموزش، پژوهش و عرضه خدمات تخصصی تشکیل می شود.
- ۴- گروه پژوهشی: کوچکترین زیرمجموعه یک واحد پژوهشی
- ۵- گروه: در این آیین نامه به اختصار به گروه های آموزشی و پژوهشی اطلاق می شود.
- ۶- هیأت علمی: اعضای هیأت علمی پیمانی، رسمی آزمایشی، رسمی قطعی تمام وقت گروه واحد های پژوهشی: به کلیه سازمان های پژوهشی وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری که شامل گروه پژوهشی، پژوهشکده، پژوهشگاه و مؤسسه پژوهشی اطلاق می شود.
- ۸- شmad: شورای مرکزی ارزیابی درونی

نشانی:

تهران - خیابان استاد نجات الهی

ساختمان مرکزی

کد پستی: ۱۵۹۸۴۸۶۴۱۳

شماره تلفن: ۸۱۴۱

صندوق پستی:

تهران ۴۲۷۵-۱۵۸۷۵

نشانی الکترونیکی:

بسم الله الرحمن الرحيم

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم تحقیقات و فناوری

تاریخ:

شماره:

پیوست:

ماده ۲- اهداف و راهبردها

(الف) اهداف:

- ۱- ارتقای کیفیت نظام آموزش عالی
- ۲- دستیابی به تصویری روشن و واقعی از فعالیتهای علمی دانشگاه یا مؤسسه پژوهشی
- ۳- یاری دادن به خود تنظیمی امور نظام دانشگاهی و واحدهای پژوهشی
- ۴- آشکار کردن جنبه های مختلف کیفیت عوامل نظام دانشگاهی و واحدهای پژوهشی (درونداد، فرایند، برونداد، پیامد و ۰۰۰)
- ۵- مشارکت اعضای هیأت علمی در ارتقای کیفیت آموزشی و پژوهشی و عرضه خدمات تخصصی

(ب) راهبردها

- ۱- اشاعه فرهنگ خود ارزیابی (ارزشیابی) در نظام آموزش عالی
- ۲- مشارکت اعضای هیأت علمی و دانشجویان در امر ارزیابی
- ۳- انجام ارزیابی درونی به عنوان یک فرایند مستمر و دائمی
- ۴- نگرش به ارزیابی درونی به عنوان یک فعالیت علمی و پژوهشی

ماده ۳- سطح ارزیابی درونی

ارزیابی درونی در سطح گروه در حیطه کلیه وظایف آموزشی، پژوهشی و ارائه خدمات تخصصی انجام می شود. با اجرای ارزیابی درونی در این سطح وضعیت و کیفیت عوامل تشکیل دهنده گروهها تصویر می گردد.

سپس چگونگی بهبود کیفیت آنها با توجه به قوتها، ضعفها، فرصتها و عوامل بازدارنده، برنامه ریزی می شود. در مراحل بعدی، ارزیابی درونی در سطح دانشکده، دانشگاه برای گروههای آموزشی و در سطح مرکز، پژوهشکده، مؤسسه یا پژوهشگاه برای گروههای پژوهشی طبق ضوابط جداگانه می تواند به عمل آید.

تبصره: ارزیابی درونی در سطح گروه آموزشی در مقاطع مختلف تحصیلی انجام می گردد.

ماده ۴- عوامل مورد ارزیابی، ملاک ها و نشانگرهای آنها

گروهها به منظور ارزیابی درونی جهت تصویر و سنجش کیفیت بایستی مجموعه عوامل، ملاک ها و نشانگرها را متناسب با رسالت و اهداف خود تهیه و تدوین نمایند.

تبصره ۱- مجموعه جامعی از عوامل، ملاک ها و نشانگرها توسط گروه ارزشیابی سازمان تهیه و تدوین شده است که گروهها با توجه به رسالت، اهداف و نظرات اعضای هیأت علمی می توانند نسبت به انتخاب از این مجموعه اقدام نمایند.

نشانی:

تهران - خیابان استاد نجات الهی

ساختمان مرکزی

کدپستی: ۱۵۹۸۶۸۶۶۱۳

شماره تلفن: ۸۱۴۱

صندوق پستی:

تهران ۱۵۸۷۵-۴۳۷۵

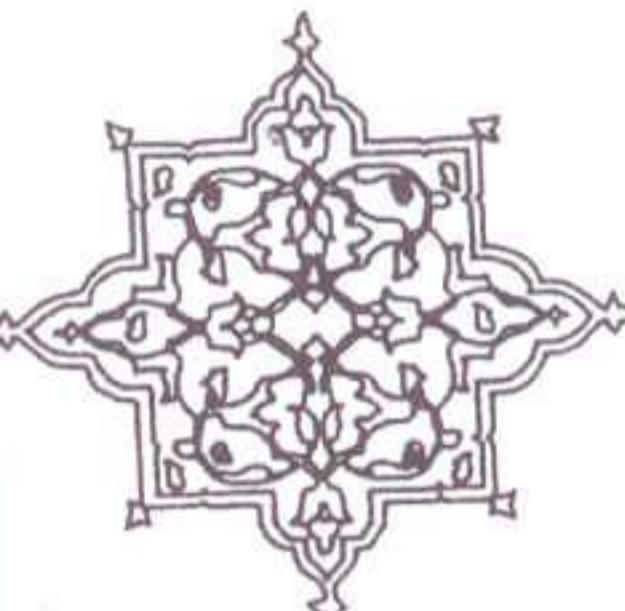
نشانی الکترونیکی:

MSRT@mche.or.ir

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم تحقیقات و فناوری

تاریخ:

شماره:

پیوست:

تبصره ۲ - گروهها می‌توانند بر حسب مورد عوامل، ملاک‌ها و نشانگرهایی را به مجموعه عوامل، ملاک‌ها و نشانگرهای پیشنهادی اضافه نمایند. این امر با همکاری اعضای هیأت علمی گروه انجام می‌شود.

ماده ۵- داوطلب اجرای ارزیابی درونی

الف - هر گروه آموزشی دانشگاهی که تعداد اعضای هیأت علمی آن پنج نفر یا بیشتر باشد می‌تواند برای انجام ارزیابی درونی داوطلب شود. برای این منظور مدیر گروه آموزشی موضوع را در جلسه شورای گروه مطرح می‌کند. صورت جلسه داوطلبی گروه برای ارزیابی درونی با تایید دانشکده ذیربسط، از طریق رئیس دانشگاه مربوط به سازمان ارسال می‌شود.

ب - هر گروه پژوهشی که تعداد اعضای هیأت علمی آن سه نفر یا بیشتر باشد می‌تواند برای انجام ارزیابی درونی داوطلب شود. برای این منظور مدیر گروه پژوهشی موضوع را در جلسه شورای گروه مطرح می‌کند و صورت جلسه داوطلبی گروه برای ارزیابی درونی از طریق رئیس واحد پژوهشی ذیربسط به سازمان ارسال می‌شود.

ماده ۶- مراحل اجرای ارزیابی درونی

(الف) مراحل اجرای ار.د.گ با همکاری اعضای هیأت علمی انجام می‌شود. از میان اعضای هیأت علمی گروه، یک کمیته سه تا پنج نفری مسئولیت اصلی اجرای ارزیابی درونی و تدوین گزارش نهایی را بر عهده می‌گیرند.

تبصره: مدیر گروه با توافق جمعی نسبت به انتخاب اعضای کمیته اقدام می‌کند و طی نامه‌های جداگانه مسئولیت آنان را در ارزیابی مذکور مشخص می‌کند.

(ب) کمیته ارزیابی درونی در اولین نشست، نسبت به تعیین ملاک‌ها و نشان‌ها و عوامل مورد ارزیابی و تدوین جدول زمان‌بندی و تعیین مهلت زمانی، طبق پیشنهادهای ارائه شده توسط سازمان، اقدام می‌کند. سپس انجام گامهای بعدی را طبق برنامه زمانی مصوب خود به عمل می‌آورد.

(ج) در انجام ارزیابی درونی، گروهها می‌توانند از همکاری کارشناسان سازمان بهره‌مند شوند.
 (د) سازمان به منظور آشنایی بیشتر با گروهها در صورت نیاز اقدام به برگزاری کارگاه‌های آموزشی خواهد نمود.

نشانی:

تهران - خیابان استاد نجات الهی

ساختمان مرکزی

کدیستی: ۱۵۹۸۴۸۶۶۱۳

شماره تلفن: ۸۱۴۱

صندوق پستی:

تهران ۴۳۷۵-۱۵۸۷۵

نشانی الکترونیکی:

MSRT@mche.or.ir

۱۱۸

بسمه تعالیٰ

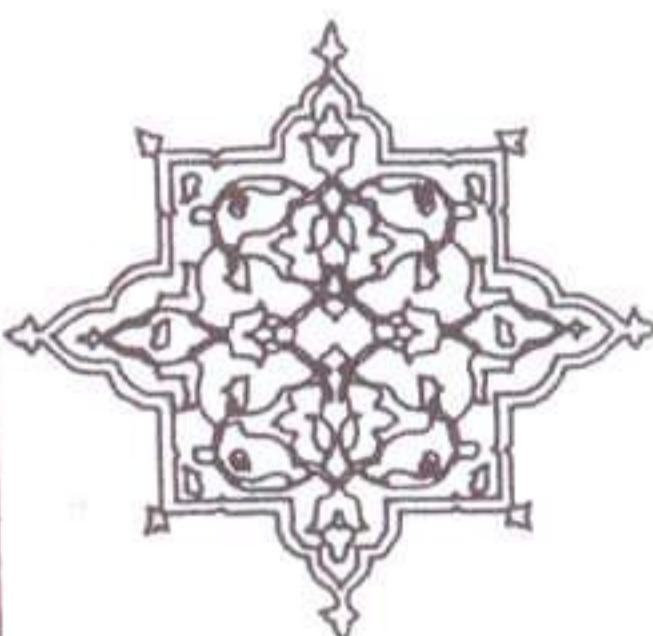
جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم تحقیقات و فناوری

تاریخ:

شماره:

پیوست:

ماده ۷- تهیه گزارش ارزیابی درونی

الف) براساس داده‌های گردآوری شده و تحلیل آنها، کمیته ارزیابی درونی نسبت به وضعیت و کیفیت مجموعه عوامل مورد تصویب گروه قضاوت به عمل می‌آورد و پیش‌نویس گزارش مقدماتی ارزیابی درونی را، طبق چارچوب پیشنهادی تدوین می‌کند.

ب) پیش‌نویس گزارش مقدماتی میان اعضای هیأت علمی توزیع می‌شود و از آنان درخواست می‌گردد که نسبت به بهبود کیفیت گروه برای حرکت از وضعیت موجود به سوی وضعیت مطلوب (که در هدف‌های تدوین شده مورد نظرآشکار شده است) پیشنهادهای خود را عرضه کنند. این پیشنهادها باید شامل سطوح، گروه، دانشکده/دانشگاه/ واحد پژوهشی و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری باشد.

ج) کمیته ارزیابی درونی با جمع‌آوری پیشنهادهای عرضه شده از طرف هیأت علمی گروه، طی جلسه‌ای با حضور آنان و مسئولان مربوط، پیشنهادهای دریافتی را مورد بحث قرار می‌دهد. بر این اساس، کمیته ارزیابی به جمع‌بندی پیشنهادها و نظرات ارائه شده پرداخته و برای بهبود کیفیت، گروه‌ها پیشنهادهای عرضه شده در سطوح یاد شده را تنظیم می‌کنند. این پیشنهادها تشکیل دهنده سیاست‌های اجرایی است که در هر یک از سطوح یاد شده برای بهبود کیفیت از طرف اعضای گروه توصیه شده است.

ماده ۸- پیگیری اجرای ارزیابی درونی

الف) دانشکده، دانشگاه و واحد پژوهشی ذیربسط که ار.د.گ در آن اجرا شده است، متعهد می‌شود با توجه به امکانات و منابع موجود در اجرای پیشنهادهای عرضه شده کوشش لازم را به عمل آورد.

ب) سازمان با دریافت نسخه‌ای از گزارش ارزیابی درونی نسبت به انعکاس پیشنهادهای مربوط، به کمیته «شمام» اقدام نموده و پیگیری لازم را برای اجرای پیشنهادی تصویب شده در سطح وزارت متبوع به عمل می‌آورد.

ماده ۹- شورای مرکزی ارزیابی درونی

به منظور سیاستگذاری لازم برای بهبود کیفیت گروه‌ها و پیگیری نتایج ار.د.گ «کمیته شمام» در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری تشکیل می‌شود.

نشانی:

تهران - خیابان استاد نجات الهی

ساختمان مرکزی

کد پستی: ۱۵۹۸۶۸۶۴۱۳

شماره تلفن: ۸۱۴۱

صندوق پستی:

تهران ۱۵۸۷۵-۴۲۷۵

نشانی الکترونیکی:

MSRT@mche.or.ir

الف) ترکیب اعضا:

۱- وزیر علوم، تحقیقات و فناوری (رئیس کمیته)

۲- رئیس سازمان (نایب رئیس)

۳- معاونان آموزشی و پژوهشی و فناوری وزارت

ب) [Signature]

بسمه تعالیٰ

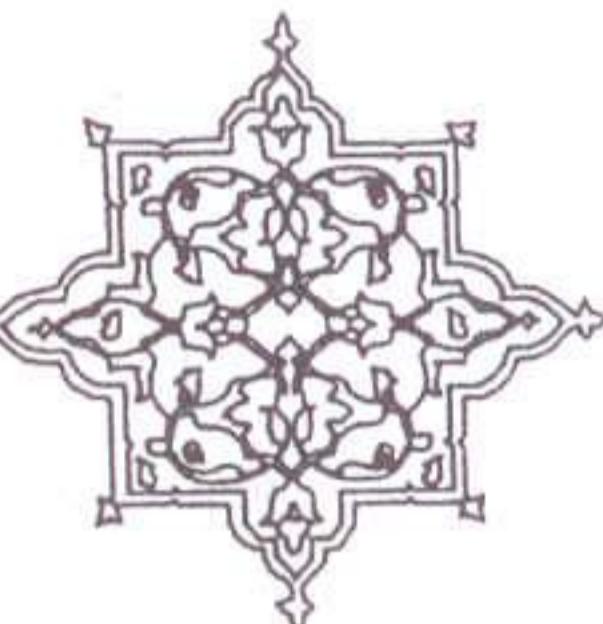
جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم تحقیقات و فناوری

تاریخ:

شماره:

پیوست:

- ۴- معاون تحقیقات و ارزشیابی آموزشی سازمان
۵- شش نفر از استادان صاحب نظر به پیشنهاد رئیس سازمان و حکم وزیر علوم، تحقیقات و فناوری (ترجیحاً سه نفر از رؤسای دانشگاهها)
تبصره: دبیرخانه کمیته شماد در سازمان تشکیل می‌شود.

(ب) وظایف:

شماد با تشکیل جلسات منظم، اطلاعات مربوط به فرایند و چگونگی اجرای ار.د.گ را مورد بررسی قرار می‌دهد. بر این اساس نسبت به گسترش ار.د.گ در دانشگاه‌ها / دانشگاه‌ها و واحدهای پژوهشی تصمیم‌گیری می‌نماید. همچنین نسبت به تدوین سیاست‌های اجرایی لازم برای پیگیری پیشنهادهای مربوط به گزارش‌های نهایی ار.د.گ اقدام مناسب به عمل می‌آورد. بدین‌منظور، شماد می‌تواند قسمتی از وظایف خود را به کمیته‌های کارشناسی واگذار کند.

ماده ۱۰- استفاده از نتایج ارزیابی درونی

الف) نتایج گزارش نهایی ار.د.گ اختصاصی تلقی شده و بنابراین گزارش نهایی به عنوان سندی غیرقابل انتشار نگهداری می‌شود. نتایج این گزارش صرفاً برای بهبود وضعیت و کیفیت فعالیت‌های گروه‌ها / دانشگاه / دانشگاه / واحد پژوهشی و نظام آموزش عالی مورد استفاده قرار می‌گیرد.

ب) داده‌های کلی مربوط به فعالیت‌های گروه می‌تواند در یک پایگاه اطلاعاتی اختصاصی منظم شود. برای این منظور سازمان همکاری لازم را با گروه، دانشگاه / دانشگاه / واحد پژوهشی گروه به عمل می‌آورد.

ماده ۱۱- منابع مالی

برای اجرای ار.د.گ، گروه‌های داوطلب می‌توانند با تدوین طرح تحقیقاتی تمایل خود را از طریق دانشگاه / واحد پژوهشی به سازمان اعلام نماید. سازمان می‌تواند بخشی از بودجه ارزیابی درونی را تأمین کند. برای این منظور قرارداد انجام ارزیابی درونی میان دانشگاه / واحد پژوهشی و سازمان منعقد خواهد شد.

ماده ۱۲- این آیین نامه در ۱۲ ماده و ۵ تبصره در تاریخ ۱۳۸۵/۰۵/۱۵ به تصویب وزیر علوم، تحقیقات و فناوری رسید و از این تاریخ به مدت یک سال تحصیلی به صورت آزمایشی قابل اجرا است. در پایان این مدت براساس پیشنهادات دریافت شده از گروه‌های مجری در صورت لزوم، نسبت به آن تجدیدنظر خواهد شد.

نشانی:

تهران . خیابان استاد نجات الهی

ساختمان مرکزی

کد پستی: ۱۵۹۸۶۸۶۱۳

شماره تلفن: ۸۱۴۱

صندوق پستی:

تهران ۱۵۸۷۵-۴۳۷۵

نشانی الکترونیکی:

MSRT@mche.or.ir